

سوئیفت: داروی شفابخش خزانه داری

منبع: شرکت ارایه دهنده راهکارهای مالی برابردیج
نویسنده: کین آندرسون
ترجمه: کارگروه پژوهش اداره عملیات ارزی و روابط بین الملل بانک سپه

از اداره های خزانه داری انتظار می رود که ضمن تلاش برای تحقق بخشیدن به آرمان پیشرفت مؤسسات متبوعشان در عرصه بین المللی، به ضرورت همیشگی کاهش هزینه ها نیز توجه داشته باشند. آیا سوئیفت داروی شفابخشی برای رودرویی با این مطالبات در ظاهر ناهماهنگ خواهد بود؟

امروزه، سوئیفت به عنوان معیاری برای تنظیم دستور پرداخت های مالی و اسلوب مخابره آنها، جایگاه مناسبی را در میان بانک ها و مؤسسات مالی پیدا کرده است. به رغم چالش های تکنولوژیک گذشته، زمانیکه صنعت بانکداری به مشکلات فراگیر و قابل ملاحظه ناشی از فرآیندهای دستی اذعان نمود، این دستاورد دیگر سیستم ها و موانع زبانی شایع برای بیش از سی سال پیش را کنار زد. در سال ۱۹۷۳ بود که گروهی متشکل از ۲۳۹ بانک از پانزده کشور گرد هم آمدند تا واسطه ارتباطی و زبانی مشترکی را برای معاملات مالی بین المللی ایجاد نمایند. بدین نحو، انجمن جهانی ارتباطات مالی بین بانکی^(۱) (سوئیفت) شکل گرفت. تا چند سال بعد، وقتی که شبکه سوئیفت استقرار یافت، تعداد سازمان های عضو این تعاونی به بیش از ۵۰۰ سازمان افزایش یافته بود. همچنین نیاز به راهکاری برای رفع مشکلات فزاینده پیش روی صنعت خدمات مالی که با سرعت در سرتاسر جهان در حال توسعه بود، به روشنی ملموس بود. در همان سال اول حدود ۳/۵ میلیون معامله مورد رسیدگی قرار گرفت.

آمارهای منتشره توسط سازمان سوئیفت حکایت از استقبال فعالان امور مالی از این راه حل داشت. در ژانویه ۲۰۱۰، بیش از ۸۳۰۰ سازمان بانکی، مؤسسه کارگزاری اوراق بهادار و شرکت خصوصی، در بیش از ۲۰۰ کشور حدود ۳۰۰ میلیون پیام مالی ردوبدل کردند.

سوئیفت چه مزیتی دارد که چنین اقبال و تقاضایی را ایجاد نموده است؟ این شبکه پایگاه ارتباطات خصوصی، خدمات و محصولاتی را برای برقراری ارتباط و تبادل امن و قابل اتکای اطلاعات مالی فراهم می کند. سوئیفت، مسؤول نگهداری وجوه، مدیریت حساب ها از جانب مشتریان یا ذخیره مستمر اطلاعات مالی نیست، بلکه تنها یک انتقال دهنده پیام محسوب می شود. سوئیفت به عنوان ابزار انتقال داده ها، پیام ها را بین مؤسسات مالی جابجا می کند. این فعالیت شامل تبادل ایمن داده های خصوصی با حفظ شرط محرمانه بودن

و یکپارچگی اطلاعات می باشد. سوئیفت پیام های مالی را به شیوه ای ایمن انتقال می دهد و شاید از همه مهمتر، مخابره پیام یا وفق تعریف انجمن از این مفهوم، "عدم امکان استنکاف از صدور و پذیرش پیام" را تضمین می کند. سوئیفت استانداردهای پیام را تعریف کرده و خود به استاندارد شیوه نگارش پیام های مالی در این صنعت تبدیل شده است. پیام های پیکربندی شده سوئیفت، به صورت استاندارد بالفعل پیام های مخابره شده بین مؤسسات مالی هستند. در حقیقت، برتری استاندارد پیام سوئیفت آنچنان است که بسیاری از پیام های پیکربندی شده تحت استانداردهای سوئیفت به وسیله سیستم های نرم افزار مالی تولید و خوانده می شوند، هر چند که این پیام ها از طریق شبکه سوئیفت مخابره نشده باشند.

واضح است که سوئیفت بسیاری از مشکلات پیش روی مؤسسات مالی را برطرف کرده و بی شک سبب صرفه جویی در هزینه های فراوانی در هزاران مؤسسه مالی شده است و اگر این شبکه نبود، آنها برای تأیید پیکربندی هر پیام سفارشی، مجبور به صرف هزینه در سیستم ایجاد کننده آن پیام بودند. همچنین سوئیفت از افزوده شدن پرسنل لازم برای بکارگیری و پشتیبانی این سیستم های ناهماهنگ جلوگیری کرده است.

حال سؤال اینست که آیا سوئیفت قادر به رویارویی با چالش های امروز جهان در رابطه با دستورهای مالی و رفع این چالش ها بوده است؟ هر کس که حواله ای به ارز بیگانه دریافت کرده و کوشیده باشد آن را در بانک شهر خود سپرده

سوئیفت، پیام های مالی را به شیوه ای ایمن انتقال می دهد و شرط محرمانگی و یکپارچگی آنها را حفظ می کند.

سویفیت بسیاری
از مشکلات پیش
روی مؤسسات
مالی را برطرف
کرده و موجب
صرفه جویی های
فراوانی شده است.

بانک های خود، از همین مجرا استفاده کنند تا بتوانند از منافع (سیستم) پیام رسانی استاندارد که در جوامع مالی برقرار شده، با یک شبکه بسیار ایمن جهانی ترکیب شده و مخابره پیام را تضمین کرده است، بهره مند شوند.

مشکل ارتباطات بانکی متعدد و لینک های اختصاصی با آن بانک ها مشخص شده است و سویفیت یک راه حل اثبات شده دارد که برای پاسخ به نیاز شرکت ها در سراسر دنیا آماده است. هم اکنون سویفیت به متعارف سازی پیام ها پرداخته و با اکثریت قابل ملاحظه فعالان دنیای بانکی ارتباط دارد. شرکت ها فقط باید به شبکه متصل شوند تا از مزایای دسترسی به سیستم برخوردار گردند. هزاران سازمان باید به دفاتر سویفیت مراجعه کنند و تقاضای برقراری اتصال سویفیتی نمایند تا در این تحول بزرگ سهیم باشند. البته این مسأله رخ نداده یا حداقل هنوز رخ نداده است، اما قطعاً تعداد بسیاری از شرکت ها به سویفیت مراجعه و اتصال را برقرار نموده اند و به اهمیت صرفه جویی در هزینه های خود پی برده اند، اما شرکت های زیادی هم وجود دارند که اصلاً به بررسی این موضوع نپرداخته اند و دیگری هم هستند که پس از بررسی، عقب نشینی کرده اند، علت چیست؟ در این زمینه، ابتدا پیشینه غیر قابل بحثی وجود دارد دایر بر اینکه سویفیت برای پاسخگویی به نیازهای مؤسسات مالی ایجاد شده است. این پیشینه منجر به شناخت کامل و دقیق از بخش مالی گردیده، در حالیکه نسبت به بخش های دیگر اطلاعات چندانی کسب نشده و به همین دلیل، شرکت ها برای ورود به عرصه ای که نسبت به آن تجربه و آگاهی لازم را

ند، درمی یابد که همه مشکلات برطرف نشده اند. در زمانی که بسیاری از عملیات بانکی به صورت الکترونیکی از طریق یک کامپیوتر خانگی به انجام می رسند، باعث تعجب است اگر مسؤول باجه بانک از مشتری بخواهد تا فرمی کاغذی را تکمیل کند و با کاربن گذاری از آن پنج نسخه تهیه کند! آیا این مشکلات صرفاً به بانکداری خدماتی محدود می باشند؟ پاسخ منفی است.

چالش های پردازش شبکه ای برای خزانه داری

در حالی که مؤسسات مالی، مفهوم سیستم های الکترونیکی را برای کلیه نیازهای بین المللی خود دنبال می کنند، بسیاری از شرکت ها به رشد فعالیت های تجاری خود در سراسر دنیا ادامه می دهند. در حال حاضر، هزاران شرکت با حضور در بسیاری از کشورها، با میلیون ها یا میلیاردها درآمد و هزاران پرسنل، به عنوان سازمان های جهانی شناخته شده اند و متأسفانه در ارتباطات بانکی خود در تنوع وسیع از نظر کشورها و نوع ارز با صدها مشکل مواجه هستند. این ارتباطات بانکی در دسری واقعی را برای شرکت های جهانی بوجود می آورند، چرا که همواره ارتباطات بانکی متفاوت در هر منطقه، عموماً با روش های اختصاصی مخابره در آن منطقه صورت می پذیرد. در هر منطقه متخصصانی هستند که نیازهای راهکارهای بانکی را تجزیه و تحلیل می کنند و نرم افزارهای سفارشی برای ارتباط الکترونیکی با آن بانک ها را تهیه می کنند و طبیعی است که هر سیستم پرداخت ملی، فرمت پرداخت ملی خود را که باید آن را رعایت کند، تهیه کند. هر شبکه برای پایش عملیات خود و حل مشکلاتی که پدید می آیند، نیازمند کارکنان بخش پشتیبانی است، در حالی که کارکنان بخش عملیات خزانه داری مسؤولیت گردآوری اطلاعات بانک ها را برعهده دارند. با این همه، این سیستم ها قطعی و همیشگی نیستند، آنها در پاسخ به تغییرات فرمت های پیام، پروتکل های اتصال، الزامات امنیتی و تغییرات بازار به طور منظم در حال تغییر هستند، حتی اگر اتصال در بیشتر اوقات در بخش های کوچک تر سازمان بی استفاده برقرار شود، به موازات هزینه های نگهداری پیام ها، هزینه های مداوم اتصالات شبکه نیز وجود دارد. بنابراین، هزینه در هر مکان قابل توجه می باشد و زمانی که در هر مکانی تکرار شود، این هزینه می تواند هنگفت باشد.

سویفیت در دسترس شرکت ها

بخش خزانه داری شرکت ها از فشارهایی که هر سازمان با آن مواجه می شود، مصون نیستند. در هر شرکت، محدودیت های هزینه و الزامات بازده وجود دارد. بخش خزانه داری شرکت ها با دو وظیفه متناقض شامل اعمال نظارت بیشتر بر وضعیت مالی شرکت و کاهش هزینه ها روبرو هستند. چالش هایی که این شرکت ها، به ویژه در بخش خزانه داری با آن ها مواجه می باشند، با چالش های ۳۷ سال پیش بانک ها، متفاوت نیست. سویفیت این نیاز را تشخیص داده و اکنون از اصل مشتری محور خود که بانک ها و مؤسسات مالی را دربر می گیرد، فراتر رفته و به "دنیای شرکت ها" قدم نهاده است. اکنون شرکت ها ترغیب می شوند تا برای ارتباط با کلیه

ندارند، بایستی یک تصمیم جسورانه اتخاذ کنند.

پیام های سوئیفت حاوی اصطلاحات و زبانی است که بلافاصله در بین کاربران مجرب رواج می یابد، اما برای افراد دنیای بیرون نامفهوم است. پیام های MT و MX، کلیشه های پیام ۲۰۲۲ ISO، SAA و SAG همگی نمونه هایی از واژگان دشواری هستند که آشنایی با آنها چندان آسان نیست.

شرکت ها برای بهره مندی از سوئیفت، نیازمند دانش و توانایی ای هستند که با آن بتوانند سیستم های کنونی خود را به صورت یک شبکه تازه و یکپارچه درآورند. این خود نیازمند به خدمت گرفتن متخصصان و سبب تحمیل هزینه است. با توجه به اینکه امروزه سیستم های بانکی بسیاری مورد استفاده قرار می گیرند، چنانچه سیستم سوئیفت در درون سازمان تعبیه شده باشد، لازم است که متخصصان سوئیفت برای بررسی سیستم ها و تغییر آنها و احتمالاً برای سیستم هایی که حجم و ارزش پرداخت هایشان توجیهی بر سرمایه گذاری انجام شده نیست، به این محل ها فرستاده شوند. حتی زمانی که سیستم "اینترفیس" سوئیفت نیز بکار گرفته می شود، باز هم هزینه های نگهداری سیستم و مدیریت سخت افزارها به طور دایم وجود خواهد داشت. مهم تر از همه دلایل فوق، ریسک تغییر است. در بسیاری از مؤسسه ها، اصل عدم دخالت پذیرفته شده است، چون بخش خزانه داری از چرخ دنده های ضروری موتور شرکت به حساب می آید و سیستم های بانکی تنها بخشی از هزینه های عملیاتی تجارت هستند. با این همه، روش جایگزینی هم وجود دارد که مؤسسه ها را به سرعت به سوی استفاده از خدمات سوئیفت سوق می دهد که البته آن هم مستلزم هزینه است. امروزه دفاتر خدمات سوئیفت در حال تأسیس هستند و شرکت ها و مؤسسه های مالی را درباره راهکارهای رفع نیازشان به گفتگو فرا می خوانند. مؤسسه ها هر اندازه که باشند، از الگویی بهره گیری می کنند که هزینه های آن با نیازمندی های معامله متناسب باشد. خدمات این دفاتر بسیاری از مشتریان را همزمان و از طریق یک مرکز داده های مطابق با استانداردهای جهانی خدمات با امنیت، انعطاف پذیری و توانایی رفع عیب بالا به هم متصل می کند.

وجود مشتریان بسیار، به یک دفتر خدمات رسانی امکان ارایه صرفه به مقیاس^(۱) را می دهد و هزینه آن هم بسیار کمتر از هزینه وجود اداره فناوری اطلاعات درون سازمان است. کارکنان مرکز داده ها که به مشتریان خدمات رسانی می کنند، معمولاً به طور ویژه پیام های سوئیفت را پوشش می دهند و تجربه بسیاری در کار با سوئیفت و واژگان آن دارند و از تفاوت های جزئی میان پیام های سوئیفت آگاه هستند. این متخصصان با دسترسی پیشرفته و کم ریسک به سوئیفت، به شرکت ها خدمات رسانی می کنند. این متخصصان در بعضی موارد گواهی های مورد تأیید سازمان سوئیفت را دریافت می کنند. هرگاه مشتریان شرکت ارایه کننده خدمات،

شرکت های فرامرزی باشند، دفتر خدمات رسانی سامانه را به صورت شبانه روزی پشتیبانی می کند و ممکن است دفترهایی هم در مناطق زمانی گوناگون جهان داشته باشند.

قراردادهای خدمات رسانی، عرضه خدمات مورد نیاز کاربران را تضمین می کند. به طور کلی، دفتر خدمات رسانی باید از مقیاس، جهت گیری خدمات رسانی و پشتیبانی مالی تا آن اندازه برخوردار باشد که از سازمان های پردازنده تمامی تراکنش های مالی شرکت ها انتظار می رود.

کاربران دفترهای خدمات رسانی می توانند از مزایای افزوده ای نیز بهره مند شوند که به دلیل موقعیت کاری در اختیارشان قرار می گیرد. خدمات پیشرفته تر دفترهای خدمات، بسیار مبتنی بر عملکرد و برپایه مرورگر هستند و کار کردن با آنها بسیار ساده است. این نرم افزار، نیازهای بسیاری را پوشش می دهد که از آن جمله اند تبدیل داده های دریافتی به صورت فرمت های اختصاصی بخش پشتیبانی به پیام، جداسازی داده ها برای بخش های گوناگون، وارد کردن دستی داده ها که به کاربران غیرمتخصص امکان وارد کردن دستورهای سوئیفت را می دهد، آموزش درستی داده ها و متن، جریان کار برای صدور مجوزهای ثانویه در صورت نیاز، پایش پیام، و STP- همه در سامانه ای پرسرعت، خدمات رسانان این دفتر را با همکاری با کاربران سامانه با نیازهای دقیق مشتری هماهنگ می کنند. پیام هایی که به شبکه های اختصاصی بانکی فرستاده می شوند، می توانند با ایجاد تغییرات اندکی در سامانه پشتیبانی به منظور تبدیل به فرمت سوئیفت برای دفتر خدمات رسانی نیز فرستاده شوند.

فرا تر از آن، دفتر خدمات رسانی می تواند به صورت فعال همسو با نیازهای در حال تغییر سوئیفت، پیام ها را تغییر دهد.

نتیجه گیری

امروزه شرکت ها برای حل مشکلات حاصل از جهانی شدن فعالیت هایشان و ارتباط با چندین بانک، به راه حل های عملی دسترسی دارند. مؤسسه های مالی در حدود سی سال پیش با توانایی های سوئیفت آشنا شدند و اکنون شرکت ها با توجه به ارتباطات چند جانبه با بانک ها، فرصت مناسبی برای به کارگیری این سیستم و بهره گیری از مزایای آن دارند.

سوئیفت، مسؤل
نگهداری و جوه،
مدیریت حساب ها
از جانب مشتریان
یا ذخیره مستمر
اطلاعات مالی نیست،
بلکه تنها یک انتقال
دهنده پیام محسوب
می شود.

زیرنویس ها

1) Society for World wide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT).

2) Economies of Scale.